

**DANMARKS
JÆGERFORBUND**

FAKTAARK

SØER

Søer er en livsskabende naturtype, der i høj grad tilgodeser vildtet og biodiversiteten.

Formålet med tiltaget

Formålet med etablering og vedligeholdelse af søer kan variere. Det er vigtigt at have en målsætning før påbegyndelse.

Formålet kunne være at skabe og opretholde levesteder for en række arter. Der bør fokuseres på at skabe et sundt vandmiljø, som er forudsætningen for et godt levested for arterne, som lever i tilknytning dertil.

Plante- og dyrelivet der er tilknyttet søer som levested, er kendetegnet ved arter, som helt naturligt er tilpasset til at leve i tilknytning til vand. Ved at lave en sø skaber man altså et levested for nogle arter, der ellers ikke ville være til stede. Det gælder især for en række padder, krybdyr, insekter, planter og fugle.

Søer er et vigtigt landskabselement for mange trækkende vildtarter, især andefugle. Hvor søer kan fungere som rastestedsplads, ynglested eller fødekilde. Hjortevildtet kan også have gavn af søer som levested, men primært i kraft af de randområder der opstår i tilknytning til søen.

Hold vegetationen omkring søen kort, for at tilgodese fugle, insekter og andre arter. Sollys giver en bedre vandkvalitet.

Placering

Placering af nyetablerede søer kan have stor betydning for hvilke arter der vælger at benytte disse. Ro omkring søen er en stor fordel for dyrelivet.

Tiltaget bør placeres i en eksisterende lavning eller i et fugtigt område med god soleksponering. Småbeplantninger eller andre tykninger i umiddelbar nærhed af søen vil være en fordel, for at sikre vildtet mulighed for skjul og ro. Dog ikke nærmere end at man undgår at vandspejlet skygges af træer og buske.

I det åbne land bør søen placeres med en afstand af mindst 10-15m til dyrkede arealer, for at reducere nærringstilførsel.

DANMARKS JÆGERFORBUND

Planlægning og etablering

Kontakt din kommune, som det første, for at høre mere om lovgivning og ansøgninger. Kommunen er myndighed på området, hvilket betyder de kan være behjælpelige med ansøgning og rådgivning. De har også ansvar for at administrere, registrere og håndhæve lovgivningen på området.

Ønsker man at etablere eller vedligeholde en sø, er det en fordel at kontakte en entreprenør, som har erfaring med dette. Etablering bør foretages om sommeren, hvor jorden må forventes at være mest tør.

Grav forinden et prøvehul på 1 x 1 x 1,5 - 2m i dybden og se hvordan vandstanden udvikler sig over et år. Hullet bør afmærkes og anlægges med én skrå side så eventuel dyr kan finde op igen.

Udformning, dybde og andre forhold bør tages nøje med i overvejelserne. Søen bør tilpasses det omkringliggende terræn. Undgå at lave kantede søer eller helt runde søer.

Dybden i søen har stor betydning for hvilke arter, der anvender den. 1/3 af søen bør ikke være dybere end 40 cm for at sikre at vandfugle kan nå bunden. 1/3 bør være 50-70cm dyb og 1/3 bør være mellem 1,5 og 2m dyb for at mindske risikoen for udtørring om sommeren samt tilgroning af tagrør, dunhammer mv. Brinkerne bør have en så flad profil som muligt. Som minimum skal terrænet skråne i forhold 1:5, det vil sige at på 5 meter skråner terrænet jævnt, så det er faldet 1 meter i højden.

Vegetationen rundt om søen bør være kort, for at sikre rasteplasser for vandfugle. Der bør dog være steder med højere vegetation for at skabe skjul og læ. Der kan med fordel afgræsses omkring søen for at holde vegetationen kort.

Danmarks Jægerforbund, Kalø
Rådgivnings- og Uddannelsesafdelingen
E-mail: post@jaegerne.dk

Det kan med fordel gøres i rotation så en 1/3 af søen afgræsses på skift fra år til år.

Det bør tilstræbes, at søen får så meget sollys som muligt. Til gavn for vandplanter, padder og insekter.

Høj beplantning, især mod syd, bør undgås da løvfald og skygge vil have en negativ effekt på vandkvaliteten.

En stenbunke eller enlige sten på et soleksponeret areal af søen vil tilgodese krybdyr, padder og insekter.

Lovgivning

Det er vigtigt at være opmærksom på om det areal, hvorpå man ønsker at etablere en sø på, er omfattet af naturbeskyttelsesloven eller anden form for lovgivning. Det må ydermere ikke hindre vandets naturlige afløb og derved påvirke naboers drænforhold.

For at etablere en sø skal der søges om landzonetilladelse ved den kommune, hvor søen ønskes anlagt.

Alle søer og vandhuller over 100m² er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Dette betyder at man ikke må ændre tilstanden uden dispensation fra kommunen.

Tilskud til etablering af søer

Det er muligt at søge tilskud via jagttegnsmidlerne til etablering af søer over 600 m². der kan søges om tilskud til maksimalt 5 projekter pr. ejendom årligt. Scan QR- koden og se mere om tilskuddet.

Molsvej 34, 3410 Rønne
Tlf.: 8888 7500
www.jaegerforbundet.dk